

מדינת ישראל
בתי הדין למשמעת – משרד הבריאות בירושלים

תיק מס. 4/12/23

בפני חברי הועדה:

דר' רות גור - נציגת המנהל הכללי- יו"ר
דר' ערן סגל - נציג הסתדרות הרופאים- חבר
עו"ד אריה רוטר - נציג היועצת המשפטית לממשלה

הקובל:

המשנה למנהל הכללי משרד הבריאות
ע"י ב"כ עו"ד יונתן ברג ואח'

נגד

הנקבלים:

1. ד"ר סמיון קורנבלום (מ.ר. 128778)

2. ד"ר עבד איוב (מ.ר. 1103237)

ע"י ב"כ עו"ד ערן קייזמן

דין וחשבון [בהתאם לסעיף 44 (ה) לפקודת הרופאים] - המלצה על אמצעי משמעת

הרקע והטענות

1. בחלק הראשון של הדין וחשבון שהגשנו לעיון הצדדים המלצנו כזכור לקבוע כי הנקבלת מס. 1, ד"ר XXXXX, תהיה פטורה מאמצעי משמעת (להבדיל מהערות מנהליות לשיקול מנהליה); כי ביחס לנקבל מס. 2 (ד"ר קורנבלום) יש לקבוע כי עבר עבירה של התנהגות שאינה הולמת רופא; וביחס לנקבל מס. 3 (ד"ר איוב) המלצנו לקבוע כי עבר עבירה של רשלנות חמורה. נוכח בקשת ב"כ הנקבלים קיימנו ישיבה לשמיעת הטיעונים לעניין אמצעי המשמעת הראוי (חלק

הצעה לקבל את הטיעונים בכתב) . הישיבה התקיימה ביום 4/2/25. לאחר מכן (5/2/25) הגיש ב"כ הנקבלים מסמך השלמת טיעונים שכלל הפנייה ל-12 החלטות של כב' השופט (בדימ.) **סטרשנוב**, כמי שאליו הואצלה סמכות השר. אין מקום לחזור כאן על פרטי תוכן חוות דעתנו הנ"ל.

2. **הנקבלים** ביקשו למסור עדות מדוכן העדים לעניין אמצעי המשמעת. **שניהם** קיבלו בהכנעה ובהסכמה את מסקנות החלק הראשון של הדו"ח וטענו שהפנימו את לקחיו; **שניהם** הזכירו את היותם רופאים צעירים בעת קרות המקרה (ד"ר **איוב** קצת למעלה משנה לאחר קבלת התואר של רופא בכיר; ד"ר **קורנבלום** היה מתמחה בנוירולוגיה לאחר בחינות שלב ב'); **שניהם** דיווחו על השינוי שחל בחייהם מאז המקרה, בעיקר בתחום התפתחות הקריירה הרפואית של כל אחד מהם: **הנקבל ד"ר קורנבלום**, כבן 37, סיפר שכשנה לאחר המקרה (2020) קיבל מעמד של **מומחה**, הינו עובד כעת כרופא בכיר במחלקה הנוירולוגית בבית חולים **העמק**, הגיש מועמדות לתפקיד סגן מנהל המחלקה ומעוניין בהמשך התפתחות במישור המקצועי. **הנקבל ד"ר איוב**, כבן 45, המשיך ללמוד ולהשתלם, לרבות בחו"ל, ועומד לקבל ניהול של מחלקה בבית החולים **האנגלי** בנצרת בתחום התמחותו (החלפת מפרקים). **שניהם** הדגישו את הפקת הלקחים האישית של כל אחד מהם בעקבות האירוע הנדון, בדגש על הנושאים בהם כשלו: ד"ר **קורנבלום** דיבר על השינוי שחל בו בתפיסת האחריות הכוללת, ההכרח בהפגנת "ראש גדול" וכן בהבנת החשיבות של תיעוד מדויק בזמן אמת ומעקב אחריו - עניין שהוא מקפיד להטמיע כיום אצל מתמחיו; ד"ר **איוב** דיבר על חיזוק המחוייבות האישית שלו מול כל מטופל ומטופל, לרבות באחריות ובזמינות מלאה לכל צורך רפואי.

3. **ב"כ הקובל** עמד בטיעוניו על תכליות ההליך המשמעתי שעיקרן שמירה על **כבוד מקצוע** הרפואה; שימור וחיזוק **אימון הציבור** במערכת הרפואית ואנשיה; מתן **הגנה** על ציבור הנסמכים על המערכת הזו; **הרתעת** הנקבל הקונקרטי וציבור

הרופאים בכלל מהתנהגות רשלנית או בלתי הולמת ; ושמירה ויצירה של **סטנדרטים ראויים** לטובת האינטרס הציבורי . **בעניין הנקבלים דנן** עמד הקובל על חומרת העבירות המשמעותיות שעברו תוך הדגשת חלקו של כל אחד מהם באירוע.

4. **לעניין אמצעי המשמעת** המתאים לנקבלים בנסיבות דנן , טען ב"כ הקובל כי אף שהפנה למספר אסמכתאות משפטיות , על כל מקרה להבחין ולהידון לגופו נוכח הבדלי נסיבות במקרים השונים . יש לתת משקל מתאים לערכים שההליך בא לשרת , לרבות הערך **המניעתי** , ופחות לנסיבות האישיות של הנקבלים . על סמך האמור עמדו היא כי על הוועדה להמליץ על **התליית הרישיון** של הנקבלים : לגבי הנקבל **ד"ר קורנבלום** - 3 חודשי התלייה ; לגבי הנקבל **ד"ר איוב** - 6 חודשי התלייה.

5. **ב"כ הנקבלים** חזר על הדגשים הנ"ל בדברי הנקבלים וכאמור הפנה לתקדימים לעניין רמת הענישה המתאימה . לשיטתו האמצעי המתאים **איננו** התליית רישיון מחמת חוסר הלימה לתכליות ההליך והיעדר מידתיות בנסיבותיהם של הנקבלים דנן . האמצעי המתאים לדעתו הינו של **נזיפה** .

דיון

6. **צודק ב"כ הקובל** בשרטוט קווי המתאר הכלליים של ההליך המשמעותי ותכליותיו. להבדיל מהליך **פלילי** שתכליתו ענישה (על כל מרכיביה הערכיים , המשפטיים והחברתיים) , בהליך המשמעותי , ככל שנוגע לבעלי המקצועות השונים , המרכיב הענישתי קיים , אך פחות דומיננטי . עיקר התכלית מצוייה בשימור אימון הציבור בבעלי המקצוע , בקביעה ופיתוח של אמות מידה מקצועיות ושמירה עליהן , בהגנה על ציבור צרכני השירות של בעל המקצוע , וביצירת הרתעה כלפי חוג בעלי המקצוע כשהיא צופה פני עתיד . **מקובלת עלינו** גם הערכתו שלא ניתן לקבוע ענישה קונקרטית לפי סולם "טכני" כלשהוא או בהתאם לנוסחה מתמטית אלא כל מקרה

אמור להבחין לגופו נוכח מגוון המקרים והאירועים הרפואיים האפשריים והשלכתם על נסיבות פרטניות . בכל מקרה יש לתת את הדעת **לנקודה המכרעת** שבליבת האירוע ולנסות לתת את המענה באמצעות אמצעי המשמעת באופן שישתת באופן מיטבי את התכליות עליהן דובר לעיל .

7. **במקביל לעקרונות הללו** חשוב לשאוף לאחידות על מנת שלא ליצור תחושה של **העדפה** או **אפלייה** לעומת מה שנקבע במקרים אחרים ; לא לפרוץ גדרות באופן קיצוני במקרה קונקרטי רק על מנת לפתח סטנדרט התנהגות חדש לעתיד ; לא להתעלם מנסיבות אישיות , גם אם כשיקול משני ; לקחת בחשבון את חלוף הזמן בין מועד האירוע לבין מועד הטלת האמצעי . גם שיקולים מאזנים אלה הינם במסגרת **האינטרס הציבורי** הרחב כערך מוביל .

8. **בקביעת מידת החומרה** של אמצעי המשמעת שניתן להטיל בהתאם **לפקודת הרופאים** ניכרת המגבלה שבמגוון אמצעי המשמעת האפשריים . כזכור , סעיף 41 לפקודה קובע: " **41. ראה השר, על יסוד קובלנה של המנהל או של אדם שנפגע, כי רופא מורשה עשה אחת מאלה, רשאי הוא, בצו חתום בידו, לבטל את הרישיון של הרופא או להורות שהרישיון יותלה לתקופה שקבע בצו, או לתת לרופא נזיפה או התראה** " (הדגשים הוספו). בין התליית רישיון בפועל לבין הטלת נזיפה או התראה לא קיים אמצעי ביניים כמו **התלייה על תנאי** שיכול לשרת היטב את הערך של **הרתעה לעתיד** של הנקבל הקונקרטי.

9. **ב"כ הקובל** הפנה למספר החלטות של ערכאות שונות , חלקן בנסיבות שונות מהמקרים שבפנינו (אירועי מעשים מגונים , שחיתות , סיוע להשתמטות וכד') שקשה להקיש מהן לענייננו מסקנה מעשית לעניין **מידת** אמצעי המשמעת (להבדיל משיקולי הענישה) . ממקרים בעלי **אופי דומה** אליהם הפנה למדנו , בין השאר , על רמת ענישה שאושרה על ידי נציג השר כמו : 45 ימי התלייה (החלטה 13-15 מיום 19/5/13) ; **חודשיים וחצי** התלייה (החלטה 13-13 מיום 15/4/13) ; **חצי שנה** , ו**שנה** התלייה (החלטה 10-17 , מיום 27/3/17 ; אושרה בבית המשפט

המחוזי – עש"א 39464-04-17 ; 35061-06-17 מיום 1/11/18 ; שלושה חודשי התלייה (החלטה 09-24 מיום 24/6/24) .

10. **מנגד**, כאמור, ב"כ הנקבלים שיגר לנו סדרה ארוכה (12) של מקרים שבהם אושר

על ידי נציג השר האמצעי של **נזיפה** הן במקרי **רשלנות** והן במקרי **התנהגות שאינה הולמת**, רובם במקרים של קיומם של הסדרי טיעון שנקמו בין הצדדים (תיקים מס. 5-12 ; 18-18 ; 12-19 ; 15-19 ; 17-19 ; 4-21 ; 9-21 ; 13-21 ; 12-22 ; 2-23 ; 6-23 ; 8-23). השיקולים שנשקלו **לקולא** היו, בין השאר, ההודייה בתחילת ההליך, חרטה, לקיחת אחריות, חלופ הזמן בין האירוע לבין מועד סיום ההליך, גיל, סמיכות למועד פרישה צפוי, כיבוד הסדר הטיעון, מיקום המקרה על רף החומרה ומידת האחריות במקרה הקונקרטי.

11. **נוכח המנעד הרחב** של מידות אמצעי המשמעת שהוטלו במקרים השונים, התרגום

של כלל הטיעונים למסקנה מעשית ויישומו למקרה קונקרטי איננו פשוט. **תמהיל** השיקולים השונים שהוזכרו לעיל בקביעת מידת החומרה של מקרה מסויים ותרגומו לאמצעי משמעת מציב בפני הערכאה השיפוטית אתגר ממשי. לזה מן הסתם כיוון ב"כ הקובל בדברו על הקושי האמור.

12. **בנסיבות המקרה שבפנינו** ניתן לציין לקולא את השיקולים הרלוונטיים הבאים:

הגורם העיקרי למותו של המנוח היה בהתנהלות האלימה של **עובד המוסד הסייעודי** בו שהה, וכלל הנסיבות שגרמו להבאתו לבית החולים באיחור ניכר (ראה בגזר הדין לאחר הרשעתו - ת"פ חיפה - 16970-02-22, מיום 28/1/25 ; המצב המעורפל בו התקבל המנוח בבית החולים בהיעדר מידע אמין ועדכני על נסיבות הבאתו (למעט תלונותיו) ; מאז האירוע ועד למתן המלצה זו חלפו כמעט 6 שנים ; שני הנקבלים קיבלו בהכנעה ובהסכמה את מסקנות **החלק הראשון** של הדו"ח ולמיטב הבנתנו הפנימו אותם - כל אחד לפי עניינו ; מאז האירוע התפתחה הקריירה של כל אחד מהם באופן חיובי ביותר ; לעניין ההחלטה של הנקבלים לנהל את ההליך (חֶלֶף הודייה מלאה) נעיר כי באופן בו נעשו הדברים אין לזקוף זאת

לחובתם : הם הודו בעיקרי כתב הקובלנה , הסכימו להצגת כלל החומר לשיפוטנו ועמדו על זכותם להסביר מעל דוכן העדים את שיקוליהם .

13. **מאידיך גיסא** אסור לשכוח את האחריות של כב' השר (או מי שאליו הואצלה הסמכות) לשמירה על אימון הציבור במערכת , קיבוע סטנדרטים ראויים של אחריות למחדלים ושאר השיקולים שהוזכרו לעיל .

המלצה

14. **לאחר ששקלנו** את כלל השיקולים הללו **לקולא ולחומרא** המלצתנו לכב' השר הינה כדלקמן :

א. **ביחס לנקבל ד"ר קורנבלום** : התנהלותו בעת האירוע שיקפה בעיקר " ראש קטן " ואי הפנמת הצורך בקיום נהלי רישום ועדכון באופן מיידי. זו התנהלות שבמובהק איננה הולמת רופא . בהתחשב בשלב המקצועי בו היה מצוי אותה עת , ובדרך שעשה מאז - האמצעי של **נזיפה** נראה לנו מתאים ומידתי וכך אנו ממליצים .

ב. **ביחס לנקבל ד"ר איוב** : קבענו כי הוא לקה **ברשלנות חמורה** בעת מילוי תפקידו . מעמדו הרפואי והמקצועי בעת האירוע היה בכיר והוא נשא באחריות כבדה לשלום המטופלים בבית החולים גם בהיעדרו משם בהיותו כונן . מאז המקרה הוא עבר דרך מקצועית ארוכה וגם עתידו המקצועי נראה מבטיח . **מבין השיקולים** שהוזכרו לעיל לעניין אמצעי המשמעת המתאים, בולט השיקול של הפגנת נחישות המערכת הרפואית לביסוס סטנדרטים מקצועיים ראויים ועמידה עליהם לטובת שמירת אימון הציבור . **לפיכך**, למרות חלוף הזמן מאז המקרה , ולמרות הדרך המקצועית שעבר , סברנו כי ראוי להטיל כאן אמצעי של **התליית רישיון** , גם אם לתקופה קצרה , על מנת לשקף את עמדת המערכת להתנהלות מסוג זו. המלצתנו היא להטיל על הנקבל **ד"ר איוב** אמצעי של התלייה לפרק זמן של **חודשיים** .

ניתן היום, 10/3/25, בהיעדר הצדדים .

דר' רות גור - יו"ר, נציג המנהל הכללי;

דר' ערן סגל - נציג הסתדרות הרופאים

עו"ד אריה רוטר - נציג היועצת המשפטית לממשלה